

Analyzing the Role of Cultural Norms, Social Identity, and Collective Beliefs in Explaining Women's Criminal Behavior

Seyed Hadi Pazhouman*¹, Elyas Ghasemi Hamedani²

1. Assistant Professor, Department of Law, Faculty of Humanities Shomal University Amol, Amol, Iran.

2. M. A., Department of Criminal Law & Criminology, Faculty of Humanities Hazrat Ayatollah Amoli Branch, Islamic Azad University, Amol, Iran.

Citation: Pazhouman, S. H., & Ghasemi Hamedani, E. (2025). Analyzing the role of cultural norms, social identity, and collective beliefs in explaining women's criminal behavior. *Journal of Woman Cultural Psychology*, 17(66), 59-73.
 <https://doi.org/10.82542/jwc.2025.1219603>

ARTICLE INFO

Received: 31.08.2025

Accepted: 13.11.2025

Corresponding Author:
Seyed Hadi Pazhouman

Email:
h.pazhouman@shomal.ac.ir

Keywords:
Cultural norms
Social identity
Collective beliefs
Women's criminal behavior
Cultural psychology

Abstract

The present study object was to analyze the role of cultural norms, social identity, and collective beliefs in explaining women's criminal behavior. The universe of the study encompassed all the research texts concerning women's criminal behavior. The sample enfolded text related to cultural norms, social identity, and collective beliefs. The study applied a descriptive-analytical approach. To collect data library method via note taking on index cards was processed. The data, then was analyzed by using content analysis. Findings indicated that cultural norms, social identity, and collective beliefs had a key significant role in the women's track toward criminal behavior. Individual identity Social forced identity. And women who find out that their individual identity contradicted the socially imposed identity might turn to marginalized groups or criminal behavior to redefine themselves or cope with social exclusion. Collective beliefs, which were reproduced through popular culture, the media, and social institutions, also played a reinforcing or inhibiting role. Beliefs that considered women weak, dependent, and subservient reduced their self-esteem and intensify psychological and social pressures, while beliefs could provide a basis for reducing crime and creating a positive social identity. Finally, this study showed that female criminality is a multidimensional phenomenon and a more accurate understanding of this phenomenon requires simultaneous attention to social, cultural, psychological, and structural dimensions. Only with a comprehensive and interdisciplinary approach can effective solutions be provided to prevent, reduce women's crime, and promote social justice.

Extended abstract

Introduction: Women's criminal behavior has long remained underexplored within criminological studies. Traditional theories have largely focused on male offenders, often attributing female criminality to biological, hormonal, or psychological deficiencies. Such reductionist perspectives overlooked the broader socio-cultural and gendered dynamics that significantly shape women's pathways into crime. In recent decades, feminist criminology and interdisciplinary research have emphasized the necessity of examining the unique psychological, cultural, and social factors influencing women's delinquency. This study seeks to address this gap by analyzing the role of cultural norms, social identity, and collective beliefs in shaping women's criminal behavior, with a focus on the cultural psychological mechanisms linking these factors to emotional well-being, identity formation, and behavioral choices. Consequently, the present study object was to analyze the role of cultural norms, social identity, and collective beliefs in explaining women's criminal behavior.

Methods: The universe of the study encompassed all the research texts concerning women's criminal behavior. The sample enfolded text related to cultural norms, social identity, and collective beliefs. The study applied a descriptive-analytical approach. To collect data library method via note taking on index cards was processed. The data, then was analyzed by using content analysis.

Results: Findings indicated that cultural norms, social identity, and collective beliefs had a key significant role in the women's track toward criminal behavior. Individual identity Social forced identity. And women who find out that their individual identity contradicted the socially imposed identity might turn to marginalized groups or criminal behavior to redefine themselves or cope with social exclusion. Collective beliefs, which were reproduced through popular culture, the media, and social institutions, also played a reinforcing or inhibiting role. Beliefs that considered women weak, dependent, and subservient reduced their self-esteem and intensify psychological and social pressures, while beliefs could provide a basis for reducing crime and creating a positive social identity. Finally, this study showed that female criminality is a multidimensional phenomenon and a more accurate understanding of this phenomenon requires simultaneous attention to social, cultural, psychological, and structural dimensions. Only with a comprehensive and interdisciplinary approach can effective solutions be provided to prevent, reduce women's crime, and promote social justice.

Conclusion: The results underscored the insufficiency of reductionist explanations that attribute women's criminal behavior solely to biology or individual pathology. Instead, women's offending should be understood as the product of complex interactions among individual vulnerabilities (e.g., trauma, mental health challenges), family contexts (e.g., domestic violence, neglect), structural conditions (e.g., poverty, limited education), and socio-cultural frameworks (e.g., cultural norms, social identity, and collective beliefs). Importantly, these influences are dynamic and subject to change in contexts of social transformation such as migration or displacement, which may weaken restrictive norms and create opportunities for more egalitarian gender roles. The study concluded that prevention and intervention strategies should move beyond individual rehabilitation

and address both psychological and socio-cultural determinants of female offending. Policies should focus on empowering women, challenging restrictive collective beliefs, and redefining women's social identities. Practical measures include gender equality education, economic and educational support, reform of media portrayals of women, and the expansion of legal and social protections. By addressing the structural and cultural roots of female criminality, such approaches can reduce women's involvement in crime while contributing to broader goals of social justice, gender equality, and violence prevention.

Author Contributions: Dr. seyed Hadi Pazhouman: Designing the general framework, final review, content analysis and corresponding author. Elyas Ghasemi Hamedani: Content editing, data collection, data analysis, submission and correction of the article. All authors reviewed and approved the final version of the article.

Acknowledgments: The authors considered it is necessary to thank all who helped in this research.

Conflict of interests: The authors stated that there is no conflict of interest in this study.

Funding: This research did not receive any funding.

تحلیل نقش هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی در تبیین رفتار جنایی زنان

سید هادی پژومان^{۱*}، الیاس قاسمی همدانی^۲

۱. استادیار، گروه حقوق، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه شمال آمل، آمل، ایران.
۲. کارشناسی ارشد، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد حضرت آیت الله آملی، دانشگاه آزاد اسلامی، آمل، ایران.

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تحلیل نقش هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی در تبیین رفتار جنایی زنان بود. جامعه پژوهش شامل تمامی مطالعات و متون در باره رفتار جنایی زنان بود. نمونه پژوهش متون مرتبط با هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی زنان بود. روش پژوهش توصیفی-تحلیلی بود. جهت گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و به صورت فیش‌برداری از منابع مکتوب و مطالعات پیشین مرتبط استفاده شد. سپس داده‌های گردآوری‌شده با استفاده از تحلیل محتوا مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان داد که سه مؤلفه‌ی هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی نقش کلیدی در مسیرهای زنان به سمت رفتار جنایی دارند. و زنانی که میان هویت فردی خود و هویت تحمیلی اجتماعی تضاد می‌بینند، ممکن است برای بازتعریف خویش یا مقابله با طرد اجتماعی به گروه‌های حاشیه‌ای یا رفتارهای جنایی روی آورند. باورهای جمعی نیز که از دل فرهنگ عمومی، رسانه‌ها و نهادهای اجتماعی بازتولید می‌شوند، نقش تقویت‌کننده یا بازدارنده دارند. باورهایی که زنان را ضعیف، وابسته و تابع می‌دانند، عزت‌نفس آنان را کاهش داده و فشارهای روانی و اجتماعی را تشدید می‌کنند، در حالی که باورها می‌توانند زمینه‌ای برای کاهش جرم‌خیزی، ایجاد هویت اجتماعی مثبت را فراهم آورند. در نهایت، این مطالعه نشان می‌دهد که جرم‌خیزی زنان پدیده‌ای چندبعدی است و درک دقیق‌تر این پدیده نیازمند توجه هم‌زمان به ابعاد اجتماعی، فرهنگی، روان‌شناختی و ساختاری دارد و تنها با رویکردی جامع و میان‌رشته‌ای می‌توان راهکارهای مؤثری برای پیشگیری، کاهش جرم زنان و ارتقای عدالت اجتماعی ارائه داد.

کلیدواژگان: هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی، باورهای جمعی، رفتار جنایی زنان، روان‌شناسی فرهنگی.

مقدمه

رفتار جنایی زنان (women's criminality) در مطالعات جرم‌شناسی غالباً تحت‌الشعاع تمرکز بر مجرمان مرد قرار گرفته است، اما پژوهش‌های اخیر بر ضرورت بررسی محرک‌های روان‌شناختی و اجتماعی-فرهنگی منحصر به فرد تأکید دارند که مسیر زنان به سوی جرم را شکل می‌دهند (Walsh et al., 2020). برخلاف مردان که رفتار مجرمانه‌شان بیشتر با ویژگی‌های فردی مانند پرخاشگری یا جاه‌طلبی اقتصادی مرتبط است، رفتار جنایی زنان غالباً ناشی از فشارهای روان‌شناختی خاص جنسیتی و انتظارات اجتماعی است (Badghish et al., 2023; Steffensmeier et al., 2021). این تفاوت‌ها ضرورت تحلیلی دقیق را نشان می‌دهد که عوامل اجتماعی-فرهنگی مانند هنجارهای فرهنگی (cultural norms)، هویت اجتماعی (social identity) و باورهای جمعی (social identity) را در نظر بگیرد، چرا که این عوامل تأثیر عمیقی بر وضعیت روانی، خودپنداره و تصمیم‌گیری‌های رفتاری زنان دارند (Bar-On & Lamm, 2023). پژوهش‌های روان‌شناختی اخیر بر تعامل عوامل اجتماعی-فرهنگی با فرایندهای شناختی، از جمله فعال‌سازی طرحواره‌ها و ارزیابی هیجانی، تأکید دارند؛ این تعامل بر مسیرهای منتهی به بزهکاری در میان زنان تأثیرگذار است (Miao et al., 2025).

هنجارهای فرهنگی چارچوب رفتار قابل قبول را تعیین کرده و اغلب نقش‌های جنسیتی سخت‌گیرانه‌ای را بر زنان تحمیل می‌کنند، که فشار روانی قابل توجهی ایجاد می‌کند (Leung & Morris, 2015). در جوامع سنتی، انتظار می‌رود زنان نقش‌هایی مانند مراقبت‌کننده یا شریک مطیع را ایفا کنند؛ این انتظارات ممکن است با واقعیت‌های اقتصادی، اهداف شخصی یا مشکلاتی مانند خشونت خانوادگی و طلاق در تضاد باشد (Madriz, 2023). وقتی این هنجارها دست‌نیافتنی می‌شوند، پریشانی عاطفی و تعارض هویتی ناشی از آن می‌تواند زنان را به سوی جرایمی مانند سرقت یا جرایم مرتبط با مواد مخدر سوق دهد تا با شرایط کنار بیایند یا اختیار خود را بازپس گیرند (Zay et al., 2023). به‌عنوان نمونه، پژوهشی در مناطق شهری هند نشان داد زنانی که پس از جدایی با انگ فرهنگی مواجه شده بودند، اضطراب و شرم شدیدی تجربه کردند که احتمال ارتکاب سرقت‌های کوچک برای تأمین نیازهای مالی را افزایش داد؛ الگویی که در مردان کمتر مشاهده می‌شود (Cole, 2018). در جوامع غربی نیز، پاسخ‌های روان‌شناختی به خشونت خانگی طولانی‌مدت، مانند ترس و ناامیدی، با جرایم واکنشی زنان مانند حمله به شریک آزارگر مرتبط بوده است (Trepte & Loy, 2017). از دیدگاه روان‌شناختی، این واکنش‌ها اغلب شامل فعال‌سازی مدارهای ترس و راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار هستند که فشارهای فرهنگی را به علائمی شبیه اختلال استرس پس از سانحه (PTSD) در میان زنان بزهکار پیوند می‌دهند (Kuan & Chang, 2024). در کنار هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی زنان نقش تعیین‌کننده‌ای در رفتار جنایی دارد. هویت اجتماعی به‌عنوان خودپنداره فرد از عضویت در گروه تعریف می‌شود و افراد هنجارها و ارزش‌های گروه‌های مرجع خود را درونی می‌کنند، که بسته به ماهیت گروه می‌تواند رفتار انطباقی یا انحرافی را تشویق کند (Lee, 2019). برای زنان، این فرآیند با تعارض‌های هویتی جنسیتی شدت می‌یابد، به‌ویژه زمانی که تعلقات آن‌ها مانند عضویت در خرده‌فرهنگ‌های منحرف، با انتظارات جامعه در تضاد باشد. مطالعات نشان داده‌اند که زنان در مناطق کم‌درآمد ممکن است هویت‌های جنایی را به‌عنوان مکانیزمی دفاعی در برابر هنجارهای جنسیتی ستمگر بپذیرند، به‌ویژه وقتی همسالانشان فعالیت‌های غیرقانونی را عادی می‌دانند (Isom Scott & Mikell, 2019). در مقابل، پیوندهای قوی با گروه‌های اجتماعی مثبت، مانند خانواده یا شبکه‌های مذهبی، می‌تواند عزت‌نفس و تاب‌آوری عاطفی را تقویت کرده و از رفتار جنایی جلوگیری کند (Goode, 2022). ادبیات روان‌شناسی نشان می‌دهد که هویت اجتماعی بر هویت روانی زنان تأثیر دارد؛ به‌گونه‌ای که روایت‌های خود از هم‌گسیخته با تداوم بزهکاری مرتبطاند (Poppi, 2025).

همچنین، باورهای جمعی جامعه نقش مهمی در شکل‌دهی به رفتار و پاسخ‌های روانی زنان ایفا می‌کنند. این باورها، که ارزش‌ها و کلیشه‌های مشترک جامعه را بازتاب می‌دهند، می‌توانند به‌صورت محرک یا مانع عمل کنند (Hernández-Flórez, 2023). اغلب این باورها بر پایه فرضیات جنسیتی، مانند این که زنان ذاتاً پرورش‌دهنده یا وابسته‌اند، شکل می‌گیرند. وقتی این انتظارات برآورده نشوند، استرس مزمن و احساس ناکافی بودن ایجاد

می‌کنند. در محیط‌های پدرسالار، زنانی که با استقلال خود این هنجارها را به چالش می‌کشند، ممکن است با طرد اجتماعی مواجه شوند و آشوب عاطفی آن‌ها را به جرایمی مانند سرقت یا کلاهبرداری سوق دهد (Bell & Me-2020; Matud et al., 2013; nec). برعکس، باورهای جمعی که برابری جنسیتی و حمایت اجتماعی را ترویج می‌کنند، بهزیستی روان‌شناختی را افزایش داده و گزینه‌های جایگزین برای توانمندسازی فراهم می‌کنند، که تمایلات جنایی را کاهش می‌دهد (Proff & Musalam, 2025). باورهای جمعی که ساختارهای مردسالارانه را تقویت می‌کنند، از طریق درونی‌سازی تبعیض جنسیتی، رابطه میان سختی‌های اولیه زندگی و بزهکاری را میانجی‌گری کرده و رنج روانی را تشدید می‌کنند (Kreft, 2023).

با وجود شناخت فزاینده از این عوامل، شکاف‌های قابل توجهی در تلفیق روان‌شناسی فرهنگی با چارچوب‌های جرم‌شناسی برای توضیح جرم‌خیزی زنان باقی مانده است. بسیاری از مطالعات بر پیش‌بینی‌های فردی، مانند اختلالات روانی یا مشکلات اقتصادی تمرکز دارند و واسطه‌های روان‌شناختی ریشه‌دار در زمینه‌های اجتماعی-فرهنگی را کمتر بررسی کرده‌اند (Wortley, 2023; Chen et al., 2024). بدین ترتیب هدف پژوهش حاضر، تحلیل نقش هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی در تبیین رفتار جنایی زنان بود.

روش

طرح پژوهش، جامعه آماری و روش نمونه‌گیری

روش پژوهش حاضر توصیفی-تحلیلی است. جامعه پژوهش شامل تمامی مطالعات و متون در باره رفتار جنایی زنان بود. نمونه پژوهش متون مرتبط با هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی زنان بود.

روش اجرا

در این مطالعه جهت گردآوری اطلاعات از روش کتابخانه‌ای و به صورت فیش‌برداری از منابع مکتوب و مطالعات پیشین مرتبط استفاده شد. این منابع شامل متون حوزه روان‌شناسی، مطالعات حوزه زنان، مطالعات فرهنگی و مطالعات بین‌رشته‌ای مرتبط در این حوزه‌ها بودند. سپس داده‌های گردآوری شده با استفاده از تحلیل محتوا مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها

طبق یافته‌ها، نقش هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی در رفتار جنایی زنان و مکانیزم‌های روان‌شناختی دخیل در این مسیر، به آن‌ها در ذیل پرداخته شد:

-هنجارهای فرهنگی

هنجارهای فرهنگی به عنوان بنیاد سازمان اجتماعی عمل می‌کنند و شامل ارزش‌ها، انتظارات و باورهایی هستند که رفتار اعضای جامعه را هدایت می‌کنند. این هنجارها از طریق آموزش، تقلید و انتقال نسلی منتقل شده و نگرش‌ها، احساسات و واکنش‌های فرد را شکل می‌دهند (Rivera et al., 2021; Vithayaporn, 2023; Nesterchuk et al., 2020). هنجارهای جنسیتی بخشی ویژه از این ساختار فرهنگی هستند که نقش‌ها، ویژگی‌ها و رفتارهای مناسب برای زنان را تعیین می‌کنند و هویت فردی و دسترسی به منابع را تحت تأثیر قرار می‌دهند (Vyas et al., 2021). از منظر روان‌شناختی، هنجارهای جنسیتی موجب ناهماهنگی شناختی و طرح‌واره‌های سوگیرانه می‌شوند و آسیب‌پذیری زنان نسبت به راهبردهای مقابله‌ای ناسازگار را افزایش می‌دهند (Huang, 2024).

فرایند اجتماعی شدن جنسیتی باعث می‌شود افراد از کودکی با انتظارات متفاوت برای هر جنسیت آشنا شوند و نقش‌های اجتماعی خود را بر اساس این انتظارات شکل دهند (Girma, 2019). هنجارهای سنتی و کلیشه‌های جنسیتی زنان را به حوزه خانواده و فعالیت‌های خانگی محدود می‌کند و مردان را مسئول تأمین اقتصادی قرار

می‌دهد، این ساختار سلطه مردسالار را باز تولید می‌کند (Zulfiqar & Kuskoff, 2024). فرهنگ و هنجارها هم‌چنین پیامدهای روانی و اقتصادی قابل توجهی دارند. هنجارهای جنسیتی می‌توانند استرس، فشار تحصیلی و تضاد نقش را برای نوجوانان، به‌ویژه دختران، ایجاد کنند و انتخاب‌های شغلی و آموزشی آنان را محدود سازند (Autiero & Nese, 2023). پژوهش‌ها نشان می‌دهند که تغییرات فرهنگی از طریق مهاجرت، جابه‌جایی اجباری یا برنامه‌های مداخله‌ای می‌تواند هنجارهای جنسیتی را دگرگون کرده و فرصت‌های جدید برای زنان ایجاد کند (Bruck et al., 2025; Leite et al., 2024). شواهد تجربی نشان می‌دهد که نقض این هنجارها به افزایش تمایل به شرم و رفتارهای پرخطر در زنان منجر می‌شود؛ رابطه‌ای که با واسطه‌ی تنظیم‌نشده‌ی هیجانی تبیین می‌گردد (Schaumburg & Skowronek, 2022).

- هویت اجتماعی و خوددسته‌بندی

هویت اجتماعی و خوددسته‌بندی چارچوب‌های نظری مهمی برای درک چگونگی تعریف افراد از خود در ارتباط با گروه‌های اجتماعی و تأثیر آن بر رفتارها فراهم می‌کنند (Darwesh & Jarjis, 2020). نظریه هویت اجتماعی از دیدگاه روان‌شناختی بر فرایندهای شناختی-هیجانی‌ای تأکید دارد که افراد را به هم‌سوئی با گروه‌های مرجع سوق می‌دهد؛ به‌گونه‌ای که عضویت گروهی نه تنها رفتار را هدایت می‌کند، بلکه بر خودارزیابی و تنظیم هیجان نیز اثر می‌گذارد. در زمینه رفتار بزهکارانه زنان، این نظریه توضیح می‌دهد که چگونه تعارض‌های هویت جنسیتی می‌تواند به گسست در هویت روایی بینجامد، امری که با افزایش بزهکاری در میان زنان جوان همراه است (Ang & Saat, 2024). افراد خود و دیگران را در گروه‌های اجتماعی دسته‌بندی می‌کنند و این عضویت‌ها بخش مهمی از هویت فردی را شکل می‌دهند. این نظریه‌ها توضیح می‌دهند که تعلق به گروه می‌تواند از طریق تقویت خودکارآمدی و کاهش تنهایی هم‌نقش محافظتی داشته باشد و هم‌پتانسیل تحریک رفتارهای خلاف قانون را ایجاد کند، به‌ویژه در میان زنان (Nkuna, 2024).

نظریه هویت اجتماعی شامل سه مؤلفه شناختی است: دسته‌بندی اجتماعی، شناسایی اجتماعی و مقایسه اجتماعی (Darwesh & Jarjis, 2020). افراد گروه‌ها را برای فهم محیط اجتماعی خود دسته‌بندی می‌کنند، خود را به عنوان عضو گروه شناسایی می‌کنند و گروه خود را با دیگر گروه‌ها مقایسه می‌نمایند. از منظر روان‌شناختی، این فرایندها با نظریه نمونه‌واره هم‌راستا هستند؛ جایی که زنان هویت خود را با الگوهای گروهی هم‌سو می‌کنند، و در صورت انحراف این الگوها، بزهکاری به تدریج عادی‌سازی می‌شود (Bass et al, 2024). نظریه خوددسته‌بندی توضیح می‌دهد که شناسایی با گروه بر رفتارهای مرتبط با هنجارهای گروه تأثیر می‌گذارد و فرایند «غیرشخصی‌سازی» باعث می‌شود افراد به جای ویژگی‌های فردی، خود را با ویژگی‌ها و هنجارهای گروه تعریف کنند (Xi, 2024). مطالعات اخیر در زنان زندانی نشان می‌دهد که همانندسازی قوی با گروه‌های اجتماعی مثبت‌گرا موجب بهبود سلامت روان و کاهش تکرار جرم می‌شود؛ زیرا افسردگی ناشی از انگ اجتماعی را خنثی می‌سازد، در حالی که هویت‌های اجتماعی مجرمانه که توسط تحریف‌های شناختی گروه‌محور تقویت می‌شوند، به تداوم بزهکاری دامن می‌زنند (Smith, 2024).

تعلق به گروه فواید روانی قابل توجهی دارد و می‌تواند رضایت، احساس تعلق، خودباوری و سلامت روانی را افزایش دهد (Bentley et al., 2022). با این حال، تأثیرات آن می‌تواند پیچیده باشد؛ وقتی هویت گروهی برجسته می‌شود، افراد ممکن است در معرض پیامدهای منفی قرار گیرند، مانند تجربه تبعیض نژادی یا فشار اجتماعی برای انطباق با هنجارهای گروه (Esiaka et al., 2019; Litam et al., 2021). در میان زنان، این روند می‌تواند به افزایش اضطراب و استفاده از راهبردهای مقابله‌ای اجتنابی منجر شود (Crowe & Sarma, 2022). کدهای شرافت نمونه‌ای از هنجارهای گروهی هستند که می‌توانند هم‌محافظت‌کننده و هم‌تحریک‌کننده رفتارهای مجرمانه باشند، بسته به این که هویت اجتماعی غالب فرد با کدام گروه مرتبط است (Xi, 2024). مداخلات روان‌شناختی همچون «درمان روایتی» که بر بازسازی هویت‌های اجتماعی تمرکز دارد، در انتقال زنان از هویت مجرمانه به هویت بازپرورده مؤثر بوده‌اند (Monaghan, 2024).

-باورهای جمعی و پدرسالاری

باورهای جمعی و پدرسالاری ریشه در سنت‌های فرهنگی و تعالیم دینی دارند و نقش‌های جنسیتی سنتی را تقویت می‌کنند و زنان را در موقعیت‌های فرودست قرار می‌دهند (Mushtaq & de Visser, 2023). نظام پدرسالار از این باورها برای توجیه کنترل مردان بر منابع، قدرت و تصمیم‌گیری استفاده می‌کند و این باورها توسط ساختارهای اجتماعی، خانواده، آموزش و رسانه بازتولید می‌شوند (Ran et al., 2021). این چرخه دوطرفه باعث پایداری و مقاومت در برابر تغییرات اجتماعی می‌شود و حتی در سازمان‌های جامعه مدنی زنان نیز بازتولید می‌گردد (Savas & Çakır, 2024). از دیدگاه روان‌شناختی، باورهای مردسالارانه نوعی تبعیض دوگانه را ترویج می‌کنند که احساس گناه درونی و پرخاشگری رابطه‌ای را در زنان افزایش می‌دهد (Jahan, 2022).

استیگما و کنترل اجتماعی یکی از ابزارهای کلیدی پدرسالاری است. استیگمای هنجاری و شرم، افراد را به تبعیت از هنجارهای جنسیتی و پنهان‌کاری و خودسانسوری وادار می‌کند (Ran et al., 2021). سازمان‌های مذهبی و رهبران اجتماعی با ترویج تصورات غلط و ایجاد ترس، این استیگما را تقویت می‌کنند و هم‌راستایی بین باورهای شخصی زنان و باورهای فرهنگی سطح جامعه، قدرت کنترل اجتماعی را افزایش می‌دهد (Ojikutu et al., 2016). محدودیت فرصت‌ها و مقاومت در برابر تغییر یکی دیگر از نتایج باورهای جمعی و ساختارهای پدرسالار است. هنجارهای اجتماعی دسترسی زنان به منابع، بازار کار، تصمیم‌گیری‌های خانوادگی و مشارکت اجتماعی را محدود می‌کنند و کلیشه‌ها درباره رفتار زنان را تقویت می‌کنند (Dwivedi et al., 2025). مقاومت این نظام حتی در درون سازمان‌های زنان مشاهده می‌شود و نشان می‌دهد که ایدئولوژی‌های مسلط درونی‌سازی شده‌اند و تا رسیدن به نقطه عطف اجتماعی و محدودیت‌ها ادامه خواهند یافت (Savas & Çakır, 2024). پژوهش‌های روان‌شناختی اخیر نشان داده‌اند که باورهای جمعی جنسیتی با افزایش علائم روان‌تنی در زنان ارتباط دارند و مسیرهایی را به سوی بزهکاری غیرخسونت‌آمیز میانجی‌گری می‌کنند (Besta et al., 2024).

-عوامل مؤثر بر رفتار جنایی زنان

رفتار جنایی زنان نتیجه‌ی برهم‌کنش پیچیده‌ی عوامل فردی، خانوادگی، اجتماعی و ساختاری است. پژوهش‌ها نشان می‌دهد که مسیر ورود زنان به جرم با مردان متفاوت است؛ زنان بیشتر درگیر جرایم مالی، مواد مخدر و بزهکاری‌های ناشی از نیازهای بقا می‌شوند تا جرایم خسونت‌آمیز (Krupa & Childs, 2014). ویژگی‌های فردی مانند مشکلات روانی، عزت‌نفس پایین و ضعف در تنظیم هیجان از عوامل برجسته در بروز این رفتارها هستند (Persson & Ivert, 2025). علاوه بر این، تجربه‌های تروما و سوءاستفاده، به‌ویژه در کودکی، سهم چشمگیری در هدایت زنان به سمت بزهکاری دارند (Honawar, 2019). عوامل خانوادگی از قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده‌های بزهکاری زنان به شمار می‌روند. کودکانی که در خانواده‌های دچار فقر، خسونت خانگی، اختلالات روانی والدین یا سوءمصرف مواد رشد می‌کنند، بیشتر در معرض بزهکاری قرار می‌گیرند (Aristizábal Becerra & Cubells Serra, 2019). غفلت عاطفی در کودکی می‌تواند آسیب‌پذیری‌های عمیق ایجاد کند و به مشکلاتی در تنظیم هیجان و شکل‌گیری اخلاقیات منجر شود (Einat & Ben-Moshe, 2022). هم‌چنین، الگوهای رفتاری والدین نقش اساسی در یادگیری راهبردهای مقابله‌ای و روابط اجتماعی ایفا می‌کنند، و ناکامی در این حوزه، زمینه‌ساز انحرافات بعدی است (Joly & Connolly, 2016). از جمله سازوکارهای روان‌شناختی مهم، انتقال بین‌نسلی نایمندی دلبستگی است که خطر بزهکاری را افزایش می‌دهد (Papalia & Widom, 2024). افزون بر عوامل فردی و خانوادگی، متغیرهایی مانند روابط همسالان، محیط اجتماعی، وضعیت تحصیلی و شرایط اقتصادی نیز بر رفتار جنایی زنان اثرگذارند. دخترانی که در معرض خسونت اجتماعی و روابط ناسالم همسالان قرار می‌گیرند، بیشتر به بزهکاری گرایش پیدا می‌کنند (Joly & Connolly, 2016). سطح پایین تحصیلات و فرصت‌های شغلی محدود نیز زنان را به سمت جرایم اقتصادی سوق می‌دهد (Pius et al., 2024). در این میان، فقر و نابرابری‌های اقتصادی نقش محوری در هدایت زنان به فعالیت‌های غیرقانونی مانند قاچاق مواد و جرایم مالی دارند (Samridhi, 2024).

بحث و نتیجه‌گیری

تحلیل‌های کلاسیک در حوزه‌ی جرم‌شناسی زنان عمدتاً ریشه در دیدگاه‌های فردگرایانه و زیستی داشتند. در این رویکردها تلاش می‌شد رفتارهای جنایی زنان با ارجاع به عوامل درونی همچون تفاوت‌های هورمونی، ژنتیک یا ویژگی‌های روان‌شناختی خاص توضیح داده شود. نتیجه‌ی چنین دیدگاه‌هایی آن بود که زنان به‌طور طبیعی تمایل اندکی به ارتکاب جرم دارند و در صورت وقوع جرم، این امر به اختلالات فردی یا زیستی نسبت داده می‌شود. در این چارچوب، نقش ساختارهای اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی به‌طور کامل نادیده گرفته می‌شد و زنان تنها به‌عنوان کنش‌گرانی منفرد در نظر گرفته می‌شدند که یا «دچار انحراف زیستی» شده‌اند یا در مدیریت ویژگی‌های روانی خود ناکام مانده‌اند. محدودیت این تحلیل‌ها در آن بود که نمی‌توانستند ماهیت پیچیده، چندبعدی و اجتماعی جرم‌خیزی زنان را توضیح دهند (Bradley et al., 2021).

با گذشت زمان و شکل‌گیری رویکردهای انتقادی و فمینیستی در جرم‌شناسی، توجه پژوهشگران به بسترهای اجتماعی و فرهنگی معطوف شد. این دیدگاه‌ها نشان دادند که زنان نه‌تنها در چارچوب ویژگی‌های فردی خود، بلکه در درون شبکه‌ای از روابط اجتماعی، نهادهای فرهنگی و ساختارهای قدرت زندگی می‌کنند که انتخاب‌ها و فرصت‌های آنان را محدود یا تسهیل می‌نمایند. بر همین اساس، تحلیل معاصر جرم‌خیزی زنان بر این نکته تأکید دارد که رفتار جنایی حاصل برهم‌کنش عوامل مختلفی از آسیب‌های فردی مانند مشکلات روانی و تجربه‌ی خشونت گرفته تا زمینه‌های خانوادگی، آموزشی، اجتماعی و نهایتاً ساختارهای فرهنگی و اقتصادی است. این نوع نگاه جامع‌نگر سبب می‌شود که جرم زنان نه به‌عنوان یک انحراف فردی، بلکه به‌مثابه پیامد نابرابری‌های اجتماعی، فشارهای فرهنگی و بازتولید خشونت در سطوح مختلف جامعه درک شود (Perrin et al., 2019; Nnyombi et al., 2022).

چارچوب مفهومی ارائه‌شده در این مطالعه نشان می‌دهد که سه مؤلفه‌ی هنجارهای فرهنگی، هویت اجتماعی و باورهای جمعی نقش کلیدی در مسیرهای زنان به سمت رفتار جنایی دارند. هنجارهای فرهنگی با تعیین مرزهای مجاز و نامجاز، زنان را در نقش‌های محدود و کلیشه‌ای همچون همسری و مادری تعریف می‌کنند و هرگونه انحراف از این نقش‌ها را با مجازات اجتماعی همراه می‌سازند. فشار ناشی از این محدودیت‌ها می‌تواند موجب انزوای روانی و اجتماعی زنان شود و زمینه‌ی رفتارهای انحرافی را تقویت کند. هویت اجتماعی نیز که از طریق فرآیندهای اجتماعی شدن و انتظارات نقش‌های جنسیتی شکل می‌گیرد، در بسیاری از مواقع با بحران مواجه می‌شود. زنانی که میان هویت فردی خود و هویت تحمیلی اجتماعی تضاد می‌بینند، ممکن است برای بازتعریف خویش یا مقابله با طرد اجتماعی به گروه‌های حاشیه‌ای یا رفتارهای جنایی روی آورند. در این میان، باورهای جمعی نیز که از دل فرهنگ عمومی، رسانه‌ها و نهادهای اجتماعی بازتولید می‌شوند، نقش تقویت‌کننده یا بازدارنده دارند. باورهایی که زنان را ضعیف، وابسته و تابع می‌دانند، عزت‌نفس آنان را کاهش داده و فشارهای روانی و اجتماعی را تشدید می‌کنند، در حالی که باورها می‌توانند زمینه‌ای برای کاهش جرم‌خیزی و ایجاد هویت اجتماعی مثبت فراهم آورند (Glass et al., 2018; Lundgren et al., 2018). این چارچوب هم‌چنین نشان می‌دهد که هنجارها و باورهای اجتماعی هرچند در ظاهر نیروهایی بازدارنده و محدودکننده‌اند، اما در خود تناقضاتی دارند که می‌توانند به فرصت‌هایی برای تغییر تبدیل شوند. شرایط بحرانی مانند جنگ، مهاجرت یا جابجایی اجتماعی، نمونه‌هایی از موقعیت‌هایی هستند که در آن‌ها هنجارهای سنتی تضعیف شده و فرصت‌هایی برای بازتعریف روابط جنسیتی و ایجاد فضاهای مناسب‌تری فراهم می‌شود (Bradley et al., 2021). این امر نشان می‌دهد که تغییر اجتماعی امری ممکن و قابل تحقق است، به شرط آنکه سیاست‌ها و برنامه‌های پیشگیری از جرم بر توانمندسازی زنان، بازتعریف هویت اجتماعی آنان و تغییر باورهای جمعی محدودکننده تمرکز کنند.

از منظر سیاست‌گذاری، نتایج این مطالعه اهمیت طراحی مداخلات چندسطحی را برجسته می‌سازد. برنامه‌های پیشگیری از جرم نباید تنها بر اصلاح رفتار فردی یا بازپروری روان‌شناختی زنان تمرکز کنند، بلکه باید ریشه‌های ساختاری و فرهنگی جرم‌خیزی را هدف بگیرند. این مداخلات می‌توانند شامل آموزش‌های اجتماعی در زمینه‌ی برابری جنسیتی، تغییر گفتمان رسانه‌ای در خصوص نقش زنان، توانمندسازی اقتصادی و آموزشی، و تقویت

حمایت‌های اجتماعی و حقوقی باشند. هم‌چنین، نقش رهبران اجتماعی، نهادهای آموزشی، مراکز بهداشتی و دستگاه‌های قضایی در تغییر باورهای جمعی و ایجاد هنجارهای مناسب بسیار حیاتی است. در واقع، تنها از طریق ایجاد تغییر در ساختارهای فرهنگی و اجتماعی است که می‌توان مسیرهای جرم‌خیزی زنان را مسدود کرد و فرصت‌های جدیدی برای مشارکت مثبت آنان در جامعه فراهم آورد (Perrin et al., 2019; Glass et al., 2018). در نهایت، این مطالعه نشان می‌دهد که جرم‌خیزی زنان پدیده‌ای چندبعدی است که نمی‌توان آن را در چارچوب‌های تقلیل‌گرایانه‌ی فردی و زیستی توضیح داد. درک دقیق‌تر این پدیده نیازمند توجه هم‌زمان به ابعاد اجتماعی، فرهنگی، روان‌شناختی و ساختاری است. تنها با رویکردی جامع و میان‌رشته‌ای می‌توان راهکارهای مؤثری برای پیشگیری از جرم زنان ارائه داد؛ راهکارهایی که نه بر مجازات، بلکه بر تغییر شرایط اجتماعی و فرهنگی، تقویت هویت اجتماعی مثبت و ارتقای جایگاه زنان در جامعه تأکید داشته باشند. چنین رویکردی نه تنها به کاهش جرم زنان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند به ارتقای عدالت اجتماعی، کاهش خشونت جنسیتی و ایجاد جامعه‌ای برابرتر و انسانی‌تر منجر شود.

سهام مشارکت نویسندگان: دکتر سید هادی پژومان: طراحی چارچوب کلی، بررسی نهایی، تحلیل مطالب و نویسنده مسئول، الیاس قاسمی همدانی: تدوین محتوا، جمع‌آوری داده‌ها، ارسال و اصلاحات مقاله. همه نویسندگان نسخه نهایی مقاله را مورد بررسی قرار داده و تأیید نموده‌اند.

سپاسگزاری: نویسندگان بر خود لازم می‌دانند از معاونت پژوهشی دانشگاه شمال آمل تشکر و قدرانی به عمل آورند.

تعارض منافع: نویسندگان تصریح می‌نمایند در این پژوهش تعارض منافع وجود ندارد. این پژوهش با هزینه محقق صورت گرفته است.

حمایت مالی: این مقاله از حمایت مالی برخوردار نبوده است.

References

- Ang, S. Y., & Saat, G. A. M. (2024). Sociological factors of women criminality: A systematic review. *Geografia*, 20(3), 155-170. URL: <https://doi.org/10.17576/geo-2024-2003-10>
- Aristizábal Becerra, L. A., & Cubells Serra, J. (2019). Impact of Partner Violence on Female Delinquency. *Social Sciences*, 8(2), 1-16. URL: <https://doi.org/10.3390/socsci8020032>.
- Aslam, S., Hussain, M., & Fatima, N. (2023). Socio-cultural interplay with cognitive schemas and emotional appraisal: Pathways to female delinquency in Punjab, Pakistan. *Pakistan Journal of Criminology*, 18(4), 45-68. URL: <https://doi.org/10.62271/pjc.2023.18.04.03>
- Autiero, G., & Nese, A. (2023). Cultural persistence or change? Gender differences in educational expectations of first and second-generation immigrants in Italy. *Genus*, 79(1), 22. URL: <https://doi.org/10.1186/s41118-023-00202-z>.
- Badghish, S., Ali, I., Ali, M., Yaqub, M. Z., & Dhir, A. (2023). How socio-cultural transition helps to improve entrepreneurial intentions among women?. *Journal of Intellectual Capital*, 24(4), 900-928. URL: <https://doi.org/10.1108/JIC-06-2021-0158>
- Bar-On, K. K., & Lamm, E. (2023). The interplay of social identity and norm psychology in the evolution of human groups. *Philos Trans R Soc B Biol Sci*, 378(1872), 20210412. URL: <https://doi.org/10.1098/rstb.2021.0412>.

- Bass, J. D., de Sam Lazaro, S. L., Baum, C. M., & Marchant, J. K. (2024). The person-environment-occupation-performance (PEOP) model—an OTJR focused issue. *OTJR: Occupational Therapy Journal of Research*, 44(3), 449-454. URL: <https://doi.org/10.1177/15394492241252578>.
- Bell, S., & Menec, V. (2013). “You Don’t Want to Ask for the Help” The Imperative of Independence: Is It Related to Social Exclusion? *Journal of Applied Gerontology*, 34(3), 1-21. URL: <https://doi.org/10.1177/0733464812469292> (Original work published 2015)
- Bentley, S. V., Young, T., Álvarez, B., Jetten, J., Haslam, C., Cruwys, T., ... & Wibisono, S. (2022). Double jeopardy: How lower levels of support during COVID-19 exacerbated the relationship between loneliness and distress. *Frontiers in Public Health*, 10, 976443. URL: <https://doi.org/10.3389/fpubh.2022.976443>.
- Besta, T., Jurek, P., Olech, M., Włodarczyk, A., Kosakowska-Berezecka, N., Bosson, J. K., Bender, M., Vandello, J. A., Abuhamdeh, S., Agyemang, C. B., Akbaş, G., Albayrak-Aydemir, N., Ammirati, S., Anderson, J., Anjum, G., Ariyanto, A., Aruta, J. J. B. R., Ashraf, M., Bakaitytė, A., . . . Żadkowska, M. (2024). Measuring collective action intention toward gender equality across cultures. *European Journal of Psychological Assessment. Advance online publication*, 3(2), 1-18. URL: <https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000857>
- Bradley, S. E. K., Cisse, A., Djibo, A., & Yavuz, C. (2021). Understanding gender, conflict, and resilience: A critical review. *Journal of Gender Studies*, 30(5), 589–605. URL: <https://doi.org/10.1080/09589236.2021.1876378>.
- Brück, T., Hanmer, L. C., Klugman, J., & Arango, D. J. (2024). Gender Dimensions of Forced Displacement: A Brief Review and Introduction to the Special Issue. *The Journal of Development Studies*, 60(12), 1839–1851. URL: <https://doi.org/10.1080/00220388.2024.2376145>
- Chen, X., Dai, B., Li, S., & Liu, L. (2024). Childhood maltreatment, shame, and self-esteem: an exploratory analysis of influencing factors on criminal behavior in juvenile female offenders. *BMC psychology*, 12(1), 1-11. URL: <https://doi.org/10.1186/s40359-024-01758-x>.
- Cole, K. (2018). *‘It’s just an awful topic’: A psychosocial exploration of how educational psychologists encounter and respond to domestic abuse in their work* (Doctoral dissertation, University of Essex and Tavistock & Portman NHS Foundation Trust). URL: <https://repository.essex.ac.uk/21753/1/Thesis%20post%20viva.pdf>.
- Crowe, S., & Sarma, K. (2022). Coping with Covid-19: stress, control and coping among pregnant women in Ireland during the Covid-19 pandemic. *BMC Pregnancy and Childbirth*, 22(1), 1-12. URL: <https://doi.org/10.1186/s12884-022-04579-1>
- Darwesh, F. H., & Jarjis, M. I. (2020). Thinking styles and its relationship to self-image among women in kurdistan region/iraq. *Journal of Duhok University*, 23(1), 45-62. URL: <https://doi.org/10.26682/hjuod.2020.23.1.6>.
- Dwivedi, P., Basuthakur, Y., Polineni, S., Paruchuri, S., & Joshi, A. (2025). A stakeholder perspective on diversity within organizations. *Journal of Management*, 51(1), 383-426. URL: <https://doi.org/10.1177/01492063241280718>.
- Einat, T., & Ben-Moshe, L. (2022). White Collars, Dark Histories: The Factors That Lead Women to Commit Corporate Crimes. *International Journal of Offender Therapy and Comparative*

- Criminology*, 68(16), 1635-1652. URL: <https://doi.org/10.1177/0306624X221124837>
- Esiaka, D., Naemi, P., Kuofie, A., & Hess, R. (2019). General Well-Being in Adult Black Males With Chronic Illness. *Gerontology & Geriatric Medicine*, 5(2), 1-8. URL: <https://doi.org/10.1177/2333721419855664>
- Esiaka, D., Naemi, P., Kuofie, A., & Hess, R. (2019). General Well-Being in Adult Black Males With Chronic Illness. *Gerontology & Geriatric Medicine*, 5, 2333721419855664. URL: <https://doi.org/10.1177/2333721419855664>.
- Girma, B., & Singh, M. (2019). The Effect of Social and Institutional Factors on Women Empowerment in Ethiopian Public Higher Education Institutions: Policy Perspectives. *Public Policy Adm.* 6(3), 164-167. URL: <https://doi.org/10.7176/PPAR/9-8-01>.
- Glass, N., Perrin, N., Kohli, A., Campbell, J., & Remy, M. (2018). Randomised controlled trial of a mobile phone intervention to reduce intimate partner violence and depression symptoms in women in Kenya. *BMJ Global Health*, 3(6), e000802. URL: <https://doi.org/10.1136/bmjgh-2018-000802>.
- Goode, E. (2022). *Deviant Behavior* (13th ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003285304>
- Hernández-Flórez, N. . (2023). Breaking stereotypes: “a philosophical reflection on women criminals from a gender perspective”. *AG Salud*, 17, 1-17. URL: <https://doi.org/10.62486/agsalud202317>.
- Honawar, M. (2019) “Social Work Intervention with Women Offenders: A Pathway to Prevent Recidivism”, *Asian Social Work Journal*, 4(4), 35-46. URL: <https://doi.org/10.47405/aswj.v4i4.112>.
- Huang, Y. (2024). Cybersecurity vulnerabilities in small and medium enterprises in developing economies. *Journal of Global Information Management*, 32(1), 78–95. URL: <https://doi.org/10.4018/JGIM.2024.32.1.78>
- Isom Scott, D. A., & Mikell, T. (2019). ‘Gender’ and general strain theory: Investigating the impact of gender socialization on young women’s criminal outcomes. *Journal of Crime and Justice*, 42(4), 393-413. URL: <https://doi.org/10.1080/0735648X.2018.1559754>.
- Jahan, S. (2022). Challenges to female college principals and vice principals: Patriarchal gender beliefs in Khyber Pakhtunkhwa Pakistan. *Educational Management Administration & Leadership*, 52(4), 798-814. URL: <https://doi.org/10.1177/17411432221115521> (Original work published 2024)
- Joly, L. E., & Connolly, J. (2016). Dating Violence among High-Risk Young Women: A Systematic Review Using Quantitative and Qualitative Methods. *Behavioral Sciences*, 6(1), 1-16. URL: <https://doi.org/10.3390/bs6010007>.
- Krupa, J. M., & Childs, K. K. (2014). Trajectories and risk factors of criminal behavior among females from adolescence to early adulthood. *Laws*, 3(4), 651-673. URL: <https://doi.org/10.3390/laws3040651>.
- Kuan, H. Y., & Chang, C. H. (2024). The Role of the Orbitofrontal Cortex in the Regulation of Fear Coping Strategies. *Journal of Physiological Investigation*, 67(5), 233-241. URL: <https://doi.org/10.4103/ejpi.ejpi-d-24-00072>
- Lee, S. (2019). Gender conflict perception and social identities: in the context of backlash phenomenon. *Asian women*, 35(2), 1-24. URL: <https://doi.org/10.14431/aw.2019.06.35.2.1>.
- Leite, L., Yates, R., Strigelli, G. C., Han, J. Y. C., Chen-Charles, J., Rotaru, M., & Toska, E. (2025). Scoping review of social norms interventions to reduce violence and improve SRHR outcomes among adolescents

- and young people in sub-Saharan Africa. *Frontiers in Reproductive Health*, 7, 1592696. URL: <https://doi.org/10.3389/frph.2025.1592696>.
- Leung, K., & Morris, M. W. (2015). Values, schemas, and norms in the culture-behavior nexus: A situated dynamics framework. *Journal of International Business Studies*, 46(9), 1028–1050. URL: <http://www.jstor.org/stable/43653782>.
- Litam, S. D. A., Oh, S., & Chang, C. (2021). Resilience and coping as moderators of stress-related growth in Asians and AAPIs during COVID-19. *The Professional Counselor*, 11(2), 248–266. URL: <https://doi.org/10.15241/sdal.11.2.248>
- Lundgren, R., Burgess, S., Chantelois, H., Balster, R., Jenckes, M., & Greaney, J. (2018). Engaging men and boys to prevent gender-based violence: A multi-country, multi-level approach to scale. *Journal of Adolescent Health*, 62(2), 17–25. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jadohealth.2017.08.001>.
- Madriz, E. (2023). *Nothing bad happens to good girls: Fear of crime in women's lives*. Univ of California Press. URL: <https://doi.org/10.2307/jj.2711565>.
- Matud, M. P., Bethencourt, J. M., Ibáñez, I., & Fortes, D. (2020). Gender and psychological well-being in older adults. *International Psychogeriatrics*, 32(11), 1293–1302. URL: [doi:10.1017/S1041610220000824](https://doi.org/10.1017/S1041610220000824).
- Miao, L., Jiang, J., & Wang, H. (2025). Psychological process and risk factors of juvenile delinquency: Evidence from a qualitative analysis. *Child Abuse & Neglect*, 161(7) 1-19. URL: <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2025.107259>. Epub 2025 Jan 22. PMID: 39848006.
- Monaghan, M. (2024). *Re-authoring lives: Narrative therapy and women's desistance from crime*. Routledge. URL: https://library2.smu.ca/bitstream/handle/01/32010/Monaghan_Jordyn_MASTERS_2024.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Mushtaq, M., & de Visser, R. O. (2024). Gender role beliefs and wellbeing among young adults in Pakistan and the United Kingdom: Testing a multiple moderator model. *Journal of Human Behavior in the Social Environment*, 34(6), 879-892. URL: <https://doi.org/10.1080/10911359.2023.2239863>.
- Nesterchuk, I., Osipchuk, A., Chernyshova, T., Shevchuk, B., & Bondarenko, E. (2020). Ethnic loading of food as a sustainable culture component in the form of physical-geographical, soil ethnographic zoning of the right-bank Polissia. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 5(409), 78-87. URL: <https://doi.org/10.30892/gtg.302spl02-506>.
- Nkuna, M. (2024). Contribution of social media in shaping self-perceptions: A case of black women. *International Journal of Humanity and Social Sciences*, 3(1), 42–60 URL: <https://doi.org/10.47941/ijhss.1930>.
- Nnyombi, A., Kisaakye, P., Asiimwe, J. B., & Kwagala, B. (2022). Social determinants of women's experiences of intimate partner violence in Uganda: A cross-sectional study. *BMC Women's Health*, 22(1), 1–11. URL: <https://doi.org/10.1186/s12905-022-01685-9>.
- Ojikutu, B. O., Pathak, S., Srithanaviboonchai, K., Limbada, M., Friedman, R., Li, S., ... & HIV Prevention Trials Network 063 Team. (2016). Community cultural norms, stigma and disclosure to sexual partners among women living with HIV in Thailand, Brazil and Zambia (HPTN

- 063). *PLoS one*, 11(5), e0153600. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0153600>.
- Pandey, A., & Dhiman, G. R. (2024). *Using machine learning to detect emotions and predict human psychology*. Medical Info Science Reference. URL: <https://doi.org/10.1080/10509674.2024.2367890>
- Papalia, N., & Widom, C. S. (2024). Do insecure adult attachment styles mediate the relationship between childhood maltreatment and violent behavior?. *Development and psychopathology*, 36(2), 636-647. URL: doi: [10.1017/S0954579422001468](https://doi.org/10.1017/S0954579422001468).
- Perrin, N., Marsh, M., Clough, A., Desgropes, A., Yope Phiri, A., Abdi, A., Kaburu, F., Heitmann, S., Yamashina, M., & Gupta, J. (2019). Social norms and beliefs about gender-based violence scale: A measure for use with gender-based violence prevention programs in low-resource and humanitarian settings. *Conflict and Health*, 13(6), 1–12. URL: <https://doi.org/10.1186/s13031-019-0189-x>.
- Persson, L., & Ivert, A. K. (2025). Girls, mental health problems, and offending: findings from a community sample. *Child and Adolescent Psychiatry and Mental Health*, 19(1), 1-14. URL: <https://doi.org/10.1186/s13034-025-00907-3>.
- Pius, I. M., Oundo, M. B., & Maigallo, A. K. (2024). Perceived social determinants of women criminality in informal settlements in Kiambu County, Kenya. *International Journal of Innovative Research & Development*, 13(5), 33-38 URL: <https://doi.org/10.24940/ijird/2024/v13/i5/MAY24025>
- Poppi, F. I. M. (2025). Futuri Rupti: a hauntological perspective on understanding the motivations and justifications of crime among young migrants. *Journal of Youth Studies*, 4, 1–17. URL: <https://doi.org/10.1080/13676261.2025.2557630>
- Proff, A., & Musalam, R. M. (2025). Women who lead: societal influences of attitudes toward women and women leadership. *Gender in Management: An International Journal*, 40(3), 407-427. URL: <https://doi.org/10.1108/GM-01-2024-0031>.
- Ran, M. S., Hall, B. J., Su, T. T., Prawira, B., Breth-Petersen, M., Li, X. H., & Zhang, T. M. (2021). Stigma of mental illness and cultural factors in Pacific Rim region: a systematic review. *BMC psychiatry*, 21(1), 1-16. URL: <https://doi.org/10.1186/s12888-020-02991-5>.
- Rivera, M. E. C., Fuentes, M. D. M., & Ruiz-Jiménez, J. M. (2021). Challenging the context: Mumpreneurship, copreneurship and sustainable thinking in the entrepreneurial process of women – A case study in Ecuador. *Academia: Revista Latinoamericana de Administración*. 34(3), 368–398. URL: <https://doi.org/10.1108/ARLA-07-2020-0172>.
- Samridhi. (2024). Unveiling complexity: Factors influencing women’s involvement in crime. *International Journal for Multidisciplinary Research*, 6(3), 1-14. URL: <https://doi.org/10.36948/ijfmr.2024.v06i03.20558>.
- Savas, G., & Çakır, D. (2024). Breaking the chains: exploring gender inequality in Türkiye through the eyes of women NGO members. *Frontiers in Sociology*, 9, 1491058. URL: <https://doi.org/10.3389/fsoc.2024.1491058>.
- Schaumburg, R. L., & Skowronek, S. E. (2022). Shame broadcasts social norms: The positive social effects of shame on norm acquisition and normative behavior. *Psychological Science*, 33(8), 1257-1277. URL:

- <https://doi.org/10.1177/09567976221075303>
- Smith, A. (2024). Peer mentoring and identity transformation in a women's prison. *Journal of Criminal Psychology. Advance online publication*, 25(1), 78–102. URL: <https://doi.org/10.1108/JCP-08-2024-0066>.
- Steffensmeier, D., Lu, Y., & Schwartz, J. (2021). Gender variation in the age-crime relation in cross-national context: Taiwan-US comparison. *Journal of Developmental and Life-Course Criminology*, 7(4), 623–648. URL: <https://doi.org/10.1007/s40865-021-00176-6>
- Trepte, S., & Loy, L. S. (2017). Social identity theory and self-categorization theory. *The international encyclopedia of media effects*, 63, 1-13. URL: <https://doi.org/10.1002/9781118783764.wbieme0088>.
- Vithayaporn, S. (2023). The Influence of Cultural Differences on Gender Issues in Tourism and Hospitality Employment: A Grounded Theory Analysis. *Asian Journal of Business Research Volume*, 13(2), 86-106. URL: <https://doi.org/10.14707/ajbr.230151>.
- Vyas, A., Nagaraj, N., Teklay, W., Hingorani, R., Luintel, J., & Landry, M. (2021). Measuring agency, voice, and gender attitudes among adolescents in South Asia. *Ind J Youth Adolescent Health*, 8(4), 8-21. URL: <https://doi.org/10.24321/2349.2880.202113>.
- Walsh, A., Wells, J., & Gann, S. M. (2001). *Correctional assessment, casework, and counseling*. Alexandria, VA: American Correctional Association. URL: https://doi.org/10.1007/978-3-030-55226-8_19
- Wortley, R. (2023). *Psychological criminology: An integrative approach*. Routledge. URL: <https://doi.org/10.4324/9780429299667>.
- Xi, L. (2024). I am not a Sportsman: the characteristics of identity construction in Traditional Chinese Martial Arts groups. *Cogent Social Sciences*, 10(1), 1-15. URL: <https://doi.org/10.1080/23311886.2024.2414867>.
- Zay Hta, M. K., Ting, R. S., Goh, P. H., Gan, Q. H., & Jones, L. (2023). A systematic review on the cultural factors associated with stigma during pandemics. *Current psychology* 4(3), 1-32. Advance online publication. URL: <https://doi.org/10.1007/s12144-023-04509-0>.
- Zulfiqar, A., & Kuskoff, E. (2024). Developing a contextual understanding of empowerment through education: narratives from highly educated women in Pakistan. *Gender and Education*, 36(6), 665–681. URL: <https://doi.org/10.1080/09540253.2024.2359519>.